

Тетяна Бевз

БОРОТЬБА ЗА ВПІЗНАВАНІСТЬ
І ЕЛЕКТОРАТ ПАРТІЇ «НОВОГО ТИПУ»
У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ 2012 РОКУ

У статті розглянуто процес формування партії «нового типу». Акцентується увага на боротьбі за впізнаваність і електорат. Аналізуються прорахунки і успіхи партії у парламентській виборчій кампанії 2012 р.

Ключові слова: партія «нового типу», електорат, виборча кампанія, Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед».

Bevz T. The struggle for recognition and the electorate of the party «new type» in the election campaign in 2012. The article deals with the formation of the party «new type». The attention on the struggle for upiznavanist the electorate. Analyzes the failures and successes of the party in the parliamentary election campaign in 2012

Key words: party «new type», the electorate, the election campaign, the Party Natalia Korolevska «Ukraine – Forward».

Закономірно, що виборчі кампанії розпочинаються задовго до виборів. Яскравим втіленням цієї тези стала активна діяльність народного депутата Н. Королевської у протестних акціях, громадському русі «Вперед!» і створенні власної партійної сили. Власне, запит на нові обличчя і проекти напередодні виборчої кампанії завжди є. Однак цей запит може реалізуватися завдяки активній участі у політичному просторі, досягненні впізнаваності. Що й зробила Н. Королевська, яка від Податкового майдану активно співпрацювала з активістами «Вперед!». Політик нагадала делегатам установчого з'їзду Всеукраїнської громадської організації «Громадянський рух «Вперед!», який величезний шлях вони пройшли за 2011 р.

Н. Королевська на з'їзді також заявила про те, що «Юля повинна мати можливість брати участь у виборчій кампанії» [1]. Водночас можна стверджувати, що саме цей з'їзд став стартом її самостійного становлення як політика, який претендував на лідерську роль і можливість мати свою політичну силу. Зовсім не випадково делегати з'їзду одноголосно обрали її на посаду голови Народної колегії руху «Вперед!». Саме це обрання стало стартовим майданчиком для участі у виборчій кампанії 2012 р.

16 листопада Н. Королевська, перебуваючи у м. Хмельницьку, поінформувала громадськість, що поліактив Української соціал-демократичної партії (УСДП) запропонував їй очолити партію, і наголосила, що планувала обговорити це питання з Ю. Тимошенко. 2-й етап VIII з'їзду УСДП, який відбувся 23 грудня 2011 р. (у день винесення

виroku Ю. Тимошенко – Т.Б.), обрав Н. Королевську головою партії. Разом з тим, у грудні вона офіційно вийшла зі складу ВО «Батьківщина», проте залишилася у фракції БЮТ–Б у парламенті.

Новообраний лідер партії уже з січня 2012 р. розпочала активну діяльність. Створюючи видимість продовження традицій УСДП, Н. Королевська 22 січня 2012 р. разом з лідерами Партії «Громадянська позиція» А. Гриценком і Європейської партії України М. Катеринчуком підписала Маніфест громадянської солідарності, а не Угоду опозиційних сил, яку ініціювала ВО «Батьківщина». Згодом Українська соціал-демократична партія приєдналася до Угоди опозиційних сил, яку було підписано у День Соборності і Свободи. Проте 26 березня вийшла з Комітету опору диктатурі, тому що там порушили перше правило: партії не повинні працювати одна проти одної.

У січні 2012 р. під час українського ланчу на світовому бізнес-форумі у Давосі Н. Королевська була присутня там разом з А. Яценюком, представляючи опозицію. Однак телеканали брали коментарі лише у неї, ігноруючи лідера Політичної партії «Фронт Змін». Представники ВО «Батьківщина» неодноразово наголошували на тому, що Н. Королевська намагалася посісти в українському політикумі місце Ю. Тимошенко «і що, можливо, ця її мрія є значно сильнішою, аніж усі інші» [2]. Вже у лютому 2012 р. на засіданні Громадської ради Харківщини вона пообіцяла привести до влади *нових* політиків, які «працюватимуть на країну, а не конвертуватимуть її у свої кишені» [3].

Н. Королевська намагалася поєднувати функції лідера партії і керівника «Громадського руху «Вперед!»». Це яскраво простежувалося під час її поїздок країною. Зокрема, 1 березня у м. Запоріжжі вона провела зустріч з представниками об'єднань афганців, чорнобильців і підприємців. Було вирішено провести в Україні громадянський форум «Нові лідери – нова країна» з метою об'єднання представників громадськості, щоб спільно контролювати органи влади і готуватися до контролю за виборчим процесом, щоб не допустити фальсифікацій. Головне завдання форуму –

створити список «народних» кандидатів у депутати, які ділом зможуть захищати інтереси українців і працюватимуть на благо держави [4].

Акція, ініційована лідером партії і громадського руху, на підтримку підприємців з гучною назвою «Всеукраїнський автомобільний марш протесту» залишилася, практично, непоміченою суспільством і владою. Не дали суттєвого результату й нечисленні мітинги на підтримку «народних реформ», влаштовані громадським рухом «Вперед!». Вони, швидше, нагадували не потужний протест народних мас чи бодай однієї соціальної групи – хоча б тих самих підприємців, – а групу *«оплаченого протестного елементу»*. Так, у м. Хмельницькому відбулася акція протесту «Майдан обурення народу України». Приводом до акції було провальне голосування у Верховній Раді України трьох законопроектів, які входили до пакету народних реформ і спрямовані були на оптимізацію роботи підприємців [5].

Активна діяльність Н. Королевської, позиціонування її як окремого політичного гравця, ігнорування засідань фракції і пленарних засідань Верховної Ради України, голосування, відмінне від позиції фракції призвели до протистояння з фракцією БЮТ–Б. 14 березня Н. Королевська була виключена зі складу фракції. У заяві БЮТ–Б перераховано три причини, які змусили фракцію прийняти рішення про її виключення. Перша – озвучені журналістами факти «систематичного підкупу Н. Королевською і її політичною партією засобів масової інформації, що є неприпустимим порушенням депутатської і людської етики, ігноруванням демократичних принципів свободи слова. Другий момент, який коштував Н. Королевській членства у фракції, – неголосування за внесення до порядку денного постанови з вимогою негайно виконати рекомендації ПАРЕ про звільнення Ю. Тимошенко і інших політичних в'язнів, що було «порушенням фракційної дисципліни, політичних та ідеологічних основ діяльності опозиції» [6]. Під третім пунктом бютівці згадали про «систематичну співпрацю Н. Королевської з Адміністрацією Президента, зокрема повному сприянні влади у

проведенні її масштабної рекламної кампанії» [7]. Соратники Н. Королевської Є. Сулов і О. Логвиненко вийшли з фракції БЮТ–Б після виключення лідера їхньої партії.

Незважаючи на усі перипетії, Н. Королевська впевнено крокувала до своєї мети. 21 березня 2012 р. у м. Києві відбувся громадянський форум «Нові лідери – нова країна» за участю більше п'ятиста представників Чорнобильського руху, спілки водіїв, лідерів профспілкових об'єднань, організації «Діти війни» і десятків інших громадських формувань з усієї України [8]. Делегати виробили спільну ідею для самостійної участі у політичних процесах, а також звернулися до Н. Королевської з пропозицією перейменувати Українську соціал-демократичну партію і прийняти назву громадянського руху «Вперед!»* та очолити політичну боротьбу. Було прийнято рішення про участь партії у парламентських виборах, а також зазначено, що вона відкрита для діалогу, об'єднання і посилення команди. Учасники зібрання висловили надію, що внаслідок спільних зусиль в Україні з'явиться нова політична сила, яка опиратиметься на громадянське суспільство.

Продовженням Форуму можна вважати роботу IX з'їзду УСДП, на якому Н. Королевська зазначила, що, незважаючи на перейменування, ідеологія партії, як і політична позиція, залишиться незміною, оскільки «соціал-демократична ідеологія – єдина, яка здатна вивести Україну з моторошного соціально-економічного стану» [9]. Насправді, ідеологічна назва змінювалася на «плакатну», яка циркулювала лише у агітаційних засобах, а персоніфікований характер свідчив, що лідер партії не просто повністю її контролювала і скеровувала, а й уособлювала її у свідомості мас і за допомогою назви утверджувала і закарбовувала, що партія – це персональне підприємство, на якому стоїть печатка – «моя власність».

* Ребрендинг із використанням слів «Україна» і «вперед» – не ніс ані атома новизни: на наших теренах уже була партія «Вперед, Україна», згодом перейменована у «Народну самооборону», а у столиці сусідньої держави народилось аж дві політичні формації «Россия, вперёд!».

Лідер партії запропонувала нову технологію висунення кандидатів у народні депутати – через народний список і всенародне обговорення. Всі кандидати, включаючи і лідера, повинні були пройти всенародне обговорення, для того щоб у список не потрапили казнокради та корупціонери. Така пропозиція викликала підтримку. А лідер партії продовжувала працювати на свій імідж і на впізнаваність партії.

Сезон реклами на ТБ відкрила партія «Україна – Вперед», розмістивши 48 роликів у квітні на телеканалі «1+1». Це було зроблено з метою підвищення впізнаваності своєї політичної сили. Таку активність, ймовірно, можна пояснити тим, що Н. Королевській необхідно було за короткий час підвищити впізнаваність своєї політичної сили. Згідно з опитуванням Центру Разумкова станом на 4 квітня рейтинг партії становив 1,2%, а на 19 – вже 4%. Цей феномен став можливий завдяки тому, що інші політичні сили у цей період реклами не розміщували, а агітацію ПАРТІЇ РЕГІОНІВ до старту кампанії і взагалі маскували під соціальну рекламу.

Щоб зміцнити впізнаваність Партії «Україна – Вперед», у День м. Києва на майдані Незалежності активісти партії влаштували флеш-моб, запустивши у небо 1530 кульок, що символізують 1530-річчя заснування столиці України. Як зазначила Н. Королевська, «з цими кулями відлітає все погане, а з нами і в Києві залишиться тільки хороше!» [9]. Власне, лідерка будь-яким способом намагалася підняти рейтинг партії. І масова рекламна кампанія гармонійно доповнювалася різноманітними видовищними заходами. У публічній риториці Н. Королевська продовжувала наполягати на звільненні Ю. Тимошенко, презентуючи себе як опозиціонера. При цьому, вона ніколи не критикувала Президента, атакуючи лише Прем'єра [10].

Водночас були підстави стверджувати, що партія мала доступ до адмінресурсу. Зокрема, Державне агентство земельних ресурсів України доручило регіональним підрозділам сприяти розміщенню агітації Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед». Чиновники рекомендували

представникам місцевої влади проводити реєстрацію договорів оренди під розміщення інформаційних пунктів партії Н. Королевської у позачерговому порядку і за спрощеною схемою [11].

Н. Королевська запропонувала, щоб усі кандидати партії у народні депутати, включаючи лідера, пройшли «всенародне обговорення» і сформували «народний список» без казнокрадів і корупціонерів. Досить вдалою була ідея про народний список. І хоча про виконання його не йшлося – зате вдалий слоган, оригінальний принцип обрання за народним списком сприяв зростанню рейтингу партії. За підсумками внутріпартійного обговорення з більш ніж 1000 претендентів позитивну підтримку здобули понад 200. Партійний з'їзд мав прийняти остаточне рішення про включення кандидатів, що здобули найбільшу підтримку у виборчий список. Власне, ініціатива Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед» про формування Народного списку з позиції депутата Європарламенту від Великобританії Д. Кемпбелла Баннермана, була «новою свіжою ідеєю, яка професійно втілюється в життя» [12]. Тим більше, «це демократично – йти до людей і залучати їх до політичного процесу, вибирати між них кандидатів» [12]. Проте хороша ідея не була реалізована до кінця. Причиною, ймовірно,

Якщо є мета в підвищенні впізнаваності, то Партія Королівської (запрошуючи знаменитостей) частково робить правильно. Тому що для багатьох виборців Наталія Королевська – взагалі великий знак питання, а то й три крапки.

*Олег Покальчук,
соціальний психолог,
політтехнолог*

Забувши про головне – свою передвиборчу програму, на хвилі народної любові до Шеви колишня соратниця Тимошенко обвішала білбордами з їх спільним фото півкраїни. А щоб створити ефект абсолютного присутності рідко буваючого на батьківщині новоспеченого політика, в соцмережах прес-служба партії запустила фто проект – Шева і Наталя в опері, полі, заборі.

*Катерина Коберник,
журналіст,
серпень 2012 р.*

було те, що проект «Народний список» передбачав цілу низку маніпулятивних технологій. Зокрема, одна з них полягала у тому, що на початковому етапі у «Народний список» кожної області вмонтовувалися люди, які мали бути у справжньому списку партії.

Процес формування виборчих штабів Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед» не був достатньо прозорим. Це, ймовірно, було пов'язано з прагненням партії не афішувати внутрішню партійну і організаційну діяльність, а також і з неврегульованістю питання на законодавчому рівні. Інформація про керівників обласних і районних виборчих штабів виявилася закритою. Відомо лише, що керівником Закарпатського обласного виборчого штабу було призначено директора ужгородського ЖРЕР №1 А. Дідуна, який у минулій виборчій кампанії був членом ВО «Батьківщина», а керівником виборчого штабу у Полтаві став голова Полтавської обласної організації Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед» О. Слизько. Екс-голова Сумської обласної ради, екс-представник ВО «Батьківщина» В. Шапошник очолив обласний виборчий штаб партії.

Медійну активність лідерка Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед» посилила вдалими кадровим придбаннями [10]. 28 липня стало відомо, що футболіст А. Шевченко приєднався до партії, заявивши, що хоче реалізувати себе у політиці і «зробити щось для своєї країни» [13]. Прихід у політику колишнього футболіста став однією із топ-подій парламентської виборчої кампанії партії. Його конкретна мотивація і причини вибору саме на користь Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед», щоправда, залишилися не до кінця зрозумілими. 1 серпня у ЗМІ з'явилася інформація, що син видатного українського митця Б. Ступки Остап також приєднався до команди Н. Королевської.

Фінансування партії, як стверджувала лідер, відбувалося офіційно, через розрахунковий рахунок. Вона частково використовувала власні кошти, оскільки майже двадцять років активно займалася бізнесом, а також у неї були партнери і друзі, які виступили спонсорами партії. Партію

у ЗМІ неодноразово називали «великим бізнес-політичним проектом, який фінансуються групами осіб» [14]. Враховуючи занадто великий масштаб фінансування, експерти стверджували, що там був «пул спонсорів» [15]. Упродовж першої половини липня на зовнішню рекламу Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед» витратили 2,5 млн грн. (Всього у ході парламентських виборів на політичну рекламу партія витратила 60 мільйонів доларів). Лідер партії заперечувала будь-яку фінансову допомогу ззовні. «Кампанію фінансую я і мої соратники, зокрема Суслов, Шевченко та інші»*. Аналогічні заяви робив і А. Шевченко: «Партію фінансуємо я, Наталія Королевська і її заступник Євген Суслов на ряду з іншими нашими товаришами та членами. Я вже витратив 10 мільйонів гривень» [16]. На доказ цього экс-футболіст перерахував гроші на рахунок партії перед камерами.

Незважаючи на масштабність фінансування, партія намагалася чітко виконувати функцію політичної ідентифікації, надаючи допомогу громадянам у визначенні пріоритетів, виборі цінностей, сприяння залученню людини у політику. Саме програми партії «Нова економіка – нова країна» стала джерелом політичної ідентичності. Однією з основних функцій передвиборчої програми партії було залучити на свій бік якомога більше прихильників, потенційних виборців, а також бажання відмежуватися від конкурентів, підкреслити власні переваги.

Передвиборча програма партії «Нова економіка – нова країна» містила у собі десять пріоритетів економічного плану, а також три основні завдання, які ставила перед

* За таких темпів підсумкова вартість розкрутки Партії «Україна – Вперед!» становитиме понад \$ 150 млн. А оскільки максимум, на який може розраховувати Королевська, – це приблизно 5 голосів, тобто близько 15 мандатів у Раді, то за проходження кожного соратника Леді Вперед заплатить по \$ 10 млн. Це у рази більше, ніж прогностичні показники чотирьох основних політичних сил – ПАРТІЇ РЕГІОНІВ, ВО «Батьківщина», Політична партія «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка» і Комуністична партія України (Кореспондент. – 2012. – 17 серпня.)

собою політична сила. Основними завданнями партії були: *нова* якість політики (виражалася у будівництві сильної і ефективної держави *новим* поколінням лідерів країни. Політика партії повинна привести до підтримки стратегічних галузей економіки України, а також забезпечити українцям високі соціальні стандарти); *нова* економіка (передбачала забезпечення українців робочими місцями, високим рівнем доходів українських сімей. У програмі партії йшлося про те, що середня зарплата українців мала бути на рівні 1000 євро, а пенсія на рівні 500 євро); *нова* якість життя (добробут кожного українця, і, щоб жителі країни могли бути впевнені у завтрашньому дні) [17].

Основними пріоритетами партії, як зазначалося у передвиборчій програмі, була підтримка національного виробника, покращення умов ведення малого та середнього бізнесу, відродження високотехнологічного виробництва, створення сучасного сільського господарства, створення ефективної інфраструктури. Крім того, партія мала приділяти серйозну увагу культурі і освіті, фізкультурі, спорту, а також підвищенню якості української медицини, оскільки, як декларувалося, «здоров'я нації має стати пріоритетним напрямом майбутньої державної політики» [17]. Основними пріоритетами партії також визначалися підвищення стандартів життя у регіонах і соціальна справедливість. Загалом передвиборчий документ «містить багато загадок, не багатий на пояснення і, якщо бути дуже прискіпливим, практично не містить обіцянок» [17].

Таким чином, є підстави стверджувати, що передвиборча програма партії характеризується схожістю задекларованих принципів (економічного зростання, процвітання, відродження) з іншими передвиборчими програмами партій. У програмі, практично, не простежувався механізми реалізації «конкретних» планів і завдань. Подібні обіцянки мали пропагандистський характер, їх виконання уявляються малоімовірним у відведений законодавством термін перебування на виборних посадах.

Станом на середину вересня команда Політичної партії «Україна – Вперед» об'їхала 30 міст і зібрали пропозиції до програми «Нова економіка – нова країна».

Зустрічі з очільниками партії у багатьох регіонах, де вони побували, символічно розпочиналася піснею-гімном українського футболу «Україно, вперед». Основний месидж виступів зводився до ключових тез про необхідність залучення до політики *нових* лідерів, які б працювали на благо *нової* економіки.

Помпезно проведений (на кукурудзяному полі зі заходом сонця, символізуючи захід старих політиків і прихід на зміну їм нових [18]) передвиборчий X з'їзд Партії Наталії Королевської «Україна – Вперед» (с. Буки Київської області) не затвердив навіть першу десятку виборчого списку. Відсутність списку Н. Королевська виправдала організаційними проблемами і пообіцяла швидко виправити ситуацію. Однак первинне значення з'їзду як події партійного масштабу була втрачена. Натомість на перший план виходить лідер партії. Масштабність і масовість (1000 осіб) з'їзду, а також мальовничість пейзажів мали конкретну мету – створити ефективність і бути декораціями для лідера партії.

Перша десятка списку була оголошена лише на наступний день після з'їзду, а повний перелік 150 кандидатів-списочників – лише через три дні. Прізвища мажоритарників тривалий час теж залишалися невідомими. Характерною особливістю списку були – відомі громадськості люди (бодай трохи) і абсолютно невідомі кандидати. До першої категорії належать другий і третій номери списку, футболіст А. Шевченко* і актор О. Ступка.

Нічого не додав вступ Андрія Шевченка у Партію Королевської. За рахунок реклами вона (Партія Королевської) дуже швидко набрала 4%, а далі зупинилася. Навіть включення такого популярного в Україні «національного героя», як Шевченко, нічого їй не ддало.

*Ірина Бекешкіна,
директора фонду
«Демократичні ініціативи»,
серпень 2012 р.*

* Поза увагою громадськості не може залишитись 2 судових позови щодо оскарження реєстрації футболіста А. Шевченка (Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед!») і В. Сацюка,

У випадку з А. Шевченком політтехнологи партії розраховували, що впізнаваність і популярність футболіста додасть партії децицію голосів. У випадку зі О. Ступкою сподівалися на сплеск уваги до акторської династії Ступок після смерті Б. Ступки. Відносно відомим був четвертий номер списку Р. Васько – ректор Київського національного лінгвістичного університету. 5 номер списку – І. Ємець, заслужений лікар України. Про значну частину виборчого списку партії не було жодної інформації. У перших двох десятках списку знайшлося місце і двом народним депутатам Є. Суслову (№ 7) і О. Логвиненку (№ 21). Колишній голова молодіжки ВО «Батьківщина» Є. Суслов виконував функцію одного зі спікерів партії. О. Логвиненко, ймовірно, виконував функції політтехнолога. Частина інших кандидатів – була представниками бізнес-середовища, зокрема, серед них були люди, пов'язані з президентською «сім'єю» і Р. Ахметовим. Особливістю списку було те, що про частину осіб не було жодної інформації. Зокрема, про Р. Меллера (№ 11), С. Смірного (№ 13), В. Шиманського (№ 16), О. Ельвіну (№ 22) В. Селегу (№ 23), Ю. Бондаря (№ 24).

Аналізуючи якісний склад списку, з одного боку, варто зазначити, що 62% кандидатів – це молоді люди віком від 21 до 35 років. Середній вік кандидатів – 34 роки, як серед чоловіків, так і серед жінок. 94% кандидатів мають вищу освіту, 17% – дві вищі освіти. 33% – підприємці, по 21% – кваліфіковані працівники, топ-менеджери, 19% – громадські діячі. З іншого, список складався з двох частин: люди олігархів і особи, про яких невідомо взагалі нічого.

Центрвиборчком зареєстрував 109 кандидатів у депутати від партії у мажоритарних округах. Серед знакових постатей кандидатами від партії зареєстровані: у окрузі № 163 (Тернопільська область) колишній голова ЦВК (2004–2007) Я. Давидович; у окрузі № 91 (Київська

самовисування, колишнього першого заступника голови СБУ, який фігурує у справі отруєння екс-президента В. Ющенка. Щодо обох виникає питання достовірності інформації щодо проживання протягом останніх 5 років на території України. Ця конституційна вимога є обов'язковою для всіх кандидатів. Втім, щодо практично аналогічних справ рішення суду виявилися протилежними.

область) – керівник ТОВ «Білдтрейд» О. Суслов, у окрузі № 162 – мер м. Тростянця Сумської області А. Бова; у окрузі № 224 (Севастополь) – колишній голова міської державної адміністрації м. Севастополя, а також колишній заступник голови Верховної Ради Криму І. Єрмаков. Найбільш вдалим ресурсом для проведення кандидатів у народні депутати і позиціонування себе як нової політичної сили Партія «Україна – Вперед» обрала рекламу, яку використовувала найбільш масово.

Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед» стрімко втрачала виборців на Заході України, і ситуацію їй змінити не вдалося. Соціологічні фірми давали кардинально різні дані щодо електоральної підтримки партій на виборах до парламенту у жовтні 2012 р. 13 вересня СГ «Рейтинг» опублікувала дослідження, відповідно до якого за Партію Наталії Королевської «Україна – Вперед» готові були проголосувати 3,1% [24]. Натомість компанія «Нью Імідж Маркетинг Груп» у своєму дослідженні стверджувала, що партія мала – 6,7% підтримки.

11 жовтня партія подала до суду заяву проти Фонду «Демократичні ініціативи» і ТОВ «Київський міжнародний інститут соціології ЛТД». У заяві вимагалось спростувати інформацію щодо рейтингу партії, який за результатами соціопитування наприкінці вересня КМІС був для «України – Вперед» – 1,4%, а Фонд «Демократичні ініціативи» давав – 2,1%. У партії вважали ці цифри безумовно заниженими, тоді як реальний рейтинг, за словами представників політсили, коливався між 6 і 7%.

За результатами виборів Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед» набула лише 322 тис. 202 голосів виборців (1,58%). Лідер партії Н. Королевська визнала поразку своєї політичної сили на виборах, проте заявила, що результат партії був розмитий через маніпуляції. За експертними оцінками (моніторинг зовнішньої і теле-реклами), виборча кампанія партії обійшлася у \$ 150–200 млн*. Помилка партії у тому, що вона «зробила

* Близькі до штабу Н. Королевської джерела називали цифру близько \$ 100 млн.

ставку на пряму рекламу», а «комунікація з цільовими групами, підприємцями була відсутня» [20]. І внаслідок цього партія отримала відсоток голосів, який давала пряма реклама. За найскромнішими підрахунками, один голос на виборах обійшовся партії близько \$ 332. Однак у офіційному звіті партія показала значно меншу суму витрат – 60,6 млн грн, і таким чином один голос їй обійшовся лише у 188 грн. Такими були наслідки участі партії у парламентській кампанії 2012 р. Лідер партії погодилася з результатами виборів і відкликала свою заяву із суду.

Підсумовуючи, варто зазначити, що:

по-перше, Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед» за надзвичайно короткий проміжок часу досягла високого рівня впізнаваності завдяки активній рекламній кампанії, її рейтинги досягали прохідної межі потрапляння у парламент. Вміле використання громадянських рухів допомогло Н. Королевській стати впізнаваним і популярним політиком;

по-друге, Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед» орієнтувалася у своїй передвиборчій кампанії і діяльності не на представництво певної суспільної групи, а на приваблення максимально можливої кількості виборців незалежно від їх політичної самоідентифікації, соціальної і етнічної належності;

по-третє, програмовий документ партії «Нова економіка – нова країна» був набором досить загальних принципів (політико-економічних і морально-ціннісних), які відображали основні проблеми держави і загальновідомі очікування населення щодо позитивних перетворень у майбутньому країни, тобто, власне, були звичайним демагогічним продуктом виборчих технологій. Особливістю виборчої програми можна вважати й те, що у ній взагалі відсутні плани, пов'язані з політичними реформами, а всі обіцянки зосереджені на економіці, соціальних питаннях, медицині, екології і освіті. Такою була програма партії, яка, власне у сфері політики, обіцяла лише привести в політику *нове* покоління лідерів і побудувати сильну і ефективну державу;

по-четверте, практично всі архаїзми виборчих перегонів, починаючи від десанту у чужій партії, агресивної медіакампанії, демонстративного ангажування зірок – і закінчуючи дивовижними відкриттями у царині соціологічних опитувань, були характерні для Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед».

1. На базі руху «Вперед!» створили громадську організацію // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/news/469862-na-bazi-ruhu-vpered-stvorili-gromadsku-organizatsiyu8206.html>
2. Дорош С. Королі(е)вська реклама на тлі розчарувань / С. Дорош // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2012/06/120621_korolevska_party_election_sd.shtml
3. Королевська Н. У болоті нинішньої влади всі починають квакати однаково / Наталія Королівська // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cherkassynews.tv/video/politics/itemlist/date/2012/4/6.html?start=10>
4. Королевська закликає громадськість контролювати вибори // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1442851>
5. Підприємці Хмельницького влаштували майдан // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1447121>
6. Фракція пригадала Королевській «проплачену рекламу» в ЗМІ, резолюцію ПАРЕ та дружбу з Банковою // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://news.liga.net/ua/news/politics/625110korolevska_sp_vpratsyuvala_z_adm_n_strats_yu_prezidenta_b_yut.htm
7. Криженко К. У Києві відбувся Форум громадянських активістів «Нові лідери – нова країна» / Крістіна Крищенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.misto-tv.poltava.ua/news/11432/>
8. УСДП переіменована в партію «Україна – Вперед!» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kr.ua/daily/220312/330506/>
9. Активисты партии «Украина – Вперед» поздравили Киев 1530 шарами // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aif.ua/politic/news/48809>
10. Корреспондент: Леди вперед. Как Наталья Королевская превратилась в политическую принцессу // [Електронний ресурс]. – Ре-

жим доступу: <http://news.bigmir.net/ukraine/603610-Korrespondent-Ledi-vpered-Kak-Natalya-Korolevskaya-prevratilas-v-politicheskuyu-princessy>

11. ЗМІ: Чиновникам на місцях доручили сприяти у розміщенні реклами Королівської // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/1399202-zmi-chinovnikom-na-miscyah-doruchili-spriyati-u-rozmishchenni-reklami-korolevskoyi>

12. Депутат Європарламенту: Українские партии должны следовать примеру создания Народного списка от «Украина – Вперед!» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rss.novostimira.com/n_2876078.html

13. Андрій Шевченко розповів, чому не пішов у партію до Кличка // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.novostimira.com.ua/novyny_29810.html

14. Партії Королівської та Кличка – проекти, профінансовані групами осіб – Фесенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.ua/articles/politics/_partiji-korolevskoji-ta-klichka-proekti-profinansovani-grupami-osib-fesenko/449120

15. Політолог: Кличко і Королівська мають пули спонсорів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2012/08/3/6970184/>

16. Колишня зірка футболу Андрій Шевченко запевняє, що не отримує грошей від Наталії Королівської за своє членство у партії «Україна – Вперед!» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?shevchenko_namagavsya_dovesti_shho_je_odnim_zi_sponsoriv_partiyi_ukrayina_vpered_video&objectId=254204

17. Передвиборча програма Партії Наталії Королівської «Україна – Вперед!» 10 пріоритетів економічного плану «Нова економіка – нова країна» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/WP502?pt001f01=900&pf7171=93>

18. Партія «Україна – Вперед» провела передвиборчий з'їзд на кукурудзяному полі // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/uk/publication/849267-partiya-ukrayina-vpered-provela-peredviborchiy-zyizd-na-kukurudzyanomu-poli>

19. «Рейтинг» і «Нью Імідж Маркетинг Груп» дають кардинально протилежні шанси Партії Королівської <http://galinfo.com.ua/news/117711.html>

20. Кожен голос за «Україну – Вперед!» обійшовся Королівській у \$332 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukr.lb.ua/news/2012/10/31/176902_kazhdiy_golos_ukrainu_vpered.html

21. УСДП переіменована в партію «Україна – Вперед!» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kp.ua/daily/220312/330506/>